

VEĽKÁ NOC – IŠLO VAJCE NA VANDROVKU

Vajíčko je symbolom plodnosti, úrodnosti, narodenia a návratu jari, škrupinka symbolizuje bezpečie.

Legenda o tradícii maľovania vajíčok sa viaže k putovaniu Ježiša a sv. Petra svetom. Hladných pútnikov pohostila istá dedinčanka varenými vajíčkami. Škrupinky z nich sa premenili na zlato. Hostila potom i ďalších pocestných, ale k zázraku už nedošlo. Po čase začala rozdávať vajíčka práve na výročný deň vzácnjej návštevy.

Veľkonočné vajíčka si dnes môžeme vyrobiť aj my bez toho, aby sme utekali kúpiť farby do drogérie. Ako? Postup nájdete na tomto linku:

<https://urobsisam.zoznam.sk/navody/doplnky-a-dekoracie/ako-na-prirodne-farbenie-velkonocnych-vajicok>

Po skončení šibačky, či polievačky deti hrali s vajíčkami rôzne hry: napr. Gúľanie vajíčok z nakloneného dreveného lopárika, alebo hľadali rôzne ukryté vajíčka, ...

Námety k ďalším činnostiam s deťmi:

- čítanie rozprávky: Išlo vajce na vandrovku - celý text rozprávky je uvedený nižšie
- počúvanie a sledovanie deja (kto sa pridal prvý, kto za ním, ... kto posledný)
- rozhovor o tom, čo sme práve počuli – ako to všetko skončilo, ktorá postavička sa ti najviac páčila a prečo...
- hra so slovom – vymenuj zvieratká, ktoré sa k vajcu pridali, vytlieskaj ich názvy – napr. Ko – hú- tik, koľko krát si tleskol – 3x ..., akým písmenkom sa začína slovo kohútik, akým končí
- pohybová a zvuková dramatizácia niektorých častí (stretávanie zvieratiek, tajuplný les, zvieratká sa boja - ukáž ako sa bojíš ty? ...)
- námetový kútik „Chalúpka pre vajíčko a jeho kamarátov -" môže byť z konferenčného stolíka prekrytého dekou
- výtvarné čarovanie - vajíčko na vandrovke - vytvoríme z vyfouknutého vajíčka a vhodných „odpadkov" (napr. tapeta, PET viečko, vnútro kinder vajíčka, látka)
- každý deň si môžeme rozprávku zopakovať a pri nej si zaspievať a zacvičiť podľa tohto veselého spracovania klasickej rozprávky:

<https://www.youtube.com/watch?v=vQrXfxVfE6U>

Ako išlo vajce na vandrovku

Zunovalo sa vajcu na polici ležať. Urobilo: kotúl! – a pustilo sa do sveta. Ide, ide – dáva pozor na skaly a jamy. O skalu by sa roztrepalo, z jamy by sa nedostalo. Ide, ide – stretne raka.

„Kdeže ideš?“ rečie vajce.

„A ty že kde?“ rečie rak.

„Idem na vandrovku!“

„A keď je tak, pôjdem s tebou!“

Boli teda dvaja. Hneď sa im šlo veselšie. Pustili sa aj do spevu.

Idú, idú – stretnú kačku.

„Kdeže ideš?“ opýta sa vajce.

„A vy že kde?“ opýta sa kačka.

„Ideme na vandrovku!“

„A keď je tak, pôjdem s vami!“

No, už boli traja. Do tretice všetko dobré.

Idú, idú – stretnú moriak.

„Kdeže ideš?“ rečie vajce.

„A vy že kde?“ rečie moriak.

„Ideme na vandrovku. Hybaj aj ty s nami!“

„Dobre, pôjdem!“ pristal moriak. A už boli štyria.

Idú, idú – stretnú koňa.

„Kdeže ideš?“ rečie vajce.

„A vy že kde?“ rečie kôň.

„Ideme na vandrovku. Hybaj aj ty s nami!“

„Dobre, pôjdem!“ pristal kôň. Už boli piati. Piati dobrí kamaráti.

Idú, idú – stretnú vola.

„Kdeže ideš?“ rečie vajce.

„A vy že kde?“ rečie vôl.

„Ideme na vandrovku. Malá hľba pýta viac: pod' s nami aj ty!“

„Dobre, pôjdem!“ pristal vôl.

Už boli šiesti.

Idú, stretnú kohúta.

„Kdeže ideš?“ rečie vajce.

„Ba vy kde toľkí?“ rečie kohút.

„Ideme na vandrovku. Pod', bude nás sedem!“

„Keď sedem, tak sedem!“ povie kohút a pridal sa k nim.

Vandrovali siedmi tovariši, vandrovali, až ich omrklo – a oni v tmavej hore! Chodník sa stratil, nevedeli, čo si počať. Hore pusto – dolu pusto, kde sa tu uchýliť? A boli aj hrozne hladní! No keď nik nevedel rady, pohlo vajce rozumom.

„Vyleť na smrek,“ povie kohútovi. „Poobzeraj sa a povedz, čo uvidíš!“

Vyletel kohút na vysoký strom. Díva sa, obzerá – nič! No odrazu len radostne zatrepoce krídlami:

„Kikirikí! Svetlo vidím, svetlo!“

A naozaj. Ďaleko v tme žiari malý oblôčik.

„Leť v tú stranu, kde je svetlo,“ káže vajce. „My pôjdeme za tebou.“

Kohút sa pustil v tú stranu, ukazuje cestu. Továriši idú za ním ani na hotové. Na veľa putovania prišli na polianku. Na polianke stojí malá chyžka. Tu povie vajce koňovi:

„Zabúchajže na dvere!“

Kôň zabúcha, z chyžky vyjde stará tetka:

„Čo tu chcete?“ okríkne ich. „Už aj choďte preč! Len čo sa moji chlapci vrátia, zomelú vás na kašu!“

„Ech, zomelú, nezomelú,“ vraví vajce, „čo ťa po tom! Len nám, siedmim tovarišom, daj jesť, daj piť, daj nocľah!“

„Ba ešte čo!“ povie tetka. „Ja takým skaderuka-skadenoha pozbieraným ošklbancom nič nedám!“ Ale vajce rozkázalo volovi:

„Naber zlú tetku na rohy a zanes do hory!“

Vôl nabral zlú tetku na rohy, zaniesol do hory a zhodil do jamy. Potom sa vrátil do chyžky.

Zatiaľ šiesti tovariši vošli do izby. Našli tam stôl prestretý pre siedmich. Na stole variva a pečiva, koľko sa komu len ráčilo! Bývali tam siedmi zbojníci a práve ich tetka čakala s parádnou večerou. Ešte naši tovariši ani nezasadli k stolu, už bolo čuť taký huk a lom, až hora prašťala. To zbojníci prichádzali.

Čo tu robiť? Dobrá rada hodna groš. Vajce ju zas vedelo:

„Ty vyleť na žrdku!“ šeplo chytro kohútovi.

„Ty si staň v izbe za dvere!“ šeplo chytro koňovi.

„Ty vyleť na pec!“ šeplo chytro moriakovi.

„Ty sadni pod lavicu!“ šeplo chytro kačke.

„Ty zalez do kanvy!“ šeplo chytro rakovi.

„A ja?“ samo si vajce povedalo, „ja sa vryjem do popola.“

Tak sa všetci skryli, svetlo vyhasili – a čakali.

Dôjdu zbojníci ku chyžke, a svetla v nej nevidia.

„Čože sa porobilo?“ vravia. „Ved' vari nám tetka nezaspala?“

Najväčší z nich povie:

„Hneď ta nazriem, čo je! Len chvíľu počkajte, aby ste tie nazbíjané veci na hrbu nestrepali!“
A pobral sa dnu. Vojde do pitvora.

Tu ho vezme vôl na rohy a bác ho cez otvorené dvere do izby! Tam hneď spoza dverí buchne ho kôň kopytom.

„Ej, káže je toto skaza! Počkaj, hneď ti posvietim do očí!“ rečie zbojník a skočí k pahrebe, že svetlo roznieti. Rozhrnie pahrebu, začne fúkať. Tu žeravý uhlík pripečie vajce a ono: fúk! Puklo a nafúkalo zbojníkovi plnú tvár horúceho popola. Ako podstrelený skočí zbojník ku kanve umyť si oči i tvár. Ale ako načrie rukou, chmat mu rak prsty do štipcov! Mykne zbojník rukou, prevrhne kanvu, urobí veľký hurt. Na ten hurt zatrepe kačka krídlami a zatakoce:

Ták, ták, ták!"

Moriak zahrmoce na peci lopatami, kýva hlavou a zahudruje:

„Hudri-hudri!“

Kôň ešte len teraz búšil chlapa zadnými nohami do chrbta, že ten hneď vyletel do pitvora. Tam ho zase vôl nabral na rohy a vyšmaril na dvor. K tomu kohút na žrdke sa celým hrdlom ozýva:

„Kikirikí! Kokoré!“

Došliapaný, doráňaný zbojník doletí ako bez duše ku kamarátom.

„Ká skaza sa to tam robí?“ opytujú sa ho. A on ledva dych popadá, čo tak sype zo seba:

„Ťáj, je tam zle-nedobre! Chcel som sa len na prstoch prikradnúť, a oni ma sami strčili medzi seba. Ako si chcem roznietiť, aby som aspoň videl – fúk! vybúšil mi spod komína puškár rovno do tváre. Siahnem rukou do kanvy, že si oči vymyjem, tam krajčír s nožnicami – a šmyk! Dobre mi prsty neodstrihol. Medzi lavicami tkáč rozohnal krosná, treskol ma člnkom po hlave a volal: "Tak, tak!" Na peci pekár chystal na mňa lopaty a dudral: „Udri, udri!“ Spoza dverí vyskočil čižmár, vybúchal ma kopytom a vysotil do pitvora. Tu šelma sedliak vzal na mňa železné vidly a vyhodil ma na dvor. Šťastie moje, že som sa nedal vyhodiť na žrdku. Tam už ako na hotovej šibenici čakal na mňa kat a volal: „Sem s ním! Sem hore!“

Nečakali zbojníci, kým by sa to všetko na nich vyhrnulo z chalupy! Pobrali tí nohy na plecía a hybaj! Nechali tam všetko, aj čo kedy nazbíjali.

Ale naši tovariši a sedmorí majstri si potom zasadli k stolu.

Hostina bola hotová. Jedli, pili, hodovali – a pod strechou nocovali. Len vajce sa necítilo dobre. Nechcelo sa mu už ďalej, a tak na druhý deň bolo po vandrovke.

- **A EŠTE JEDNA AKTIVITKA:**

